

„LABOR“ izhaja vsaki teden, razen
nedej in praznikov, ob 15. uri iz
društva naslednjega dne ter stane
celotno 180 k., polletno 86 k.,
celoletno 165 k., mesечно 15 k.
Inscrti po dogovoru. Pri vsaki naročnini
objavi pogoj.

Naročniki se naj obrnejo na: „LABOR“,
Maribor, Javčeva ulica 10, 1. b.

Kurižica 100g.

LABOR

„LABOR“ izhaja vsaki teden, razen
nedej in praznikov, ob 15. uri iz
društva naslednjega dne ter stane
celotno 180 k., polletno 86 k.,
celoletno 165 k., mesечно 15 k.
Inscrti po dogovoru. Pri vsaki naročnini
objavi pogoj.

Naročniki se naj obrnejo na: „LABOR“,
Maribor, Javčeva ulica 10, 1. b.

Leto: II.

Maribor, torek 18. oktobra 1921.

Številka: 235.

Italija in Slovani.

Beneška konferenca je zaključena, sporazum med Avstrijo in Madžarsko podpisan. Kjer se dva prepirata, se tretji smeje. Ta „tertius gaudet“ je Italija. Marchese della Toretta je lahko zadovoljen s svojim uspehom. S precej negalantno gesto je odsumil dr.-ja Beneša, se potisnil v ospredje in razvoljal vozle med Avstrijo in Madžarsko. Italijanski vpliv v Srednji Evropi je dobil močan plus.

Države male antante so šle na videz mirno preko tega. Jugoslavija ima popravek z Albanijo, Češkoslovaška pa je požrla grenko pilulo, zavedajoč se, da ima vse na svetu svoj čas. Italija, ki rada naglašča, da nima ekspanzivnih namer, pa je vnovič jasno potrdila, da njena ekspanzivnost sega v slovansko sfero. Na Balkanu skuša izigrati Jugoslavijo, poslužujoč se pri svoji igri barskega instrumenta — Albancev; v Srednji Evropi pa hoče držati v šahu Češkoslovaško, zato postaja zaščitnica Madžarske in Avstrije. Italija ve, da se ji ne bo posrečilo usmeriti italijanskih, češkoslovaških, madžarskih in avstrijskih interesov v paralelno smer. Zaveda se, da mora izbirati med Češkoslovaško in Jugoslavijo na eni strani, Avstrijo in Madžarsko na drugi strani. A njena trenutna politika je sijajna poteza brezličnega imperijalizma. Italija je član antante, a vključ temu sklepa zahrbitve pogodbe z Anglijo proti Franciji. Ljubimka z malo antanto, hkrati pa snuje novo zvezo, ki bi imelo izrazito protislovanski značaj. V sedanjih nejasnih razmerah je težko soditi, kako bo končala ta italijanska igra. Gotovo je, da se bodo politični odnosi v Evropi zjasnili že v dogledni dobi. Prevelika napetost, ki jo ustvarja zahrbitna, neodkritosrčna politika velikih in malih držav, bo izravnala nasprotno strujo in ustvarila nove skupine. Idealisti pravijo, da bodo te zveze pot k trajnejšemu miru in znosnemu ozračju v politični Evropi. Realisti pa upirajo prst na neuspehe Zveze narodov, razkrivajo namene washingtonske konference in sklepajo, da bo v bodočnosti nastalo — eč ostrih imperijalističnih zvez, med katerimi se bodo ponovile igre, znane iz časa „oboroženega miru“. Italija dela slabe usluge mirovnim težnjam izmučene Evrope in njeno politično hazardiranje utegne postaviti na kocko srednjeevropski mir.

Italiji je probujajoče se Slovanstvo in v peti. Imeti hoče vpliv, zato sili na afriške obale, na Balkan, v Srednjo Evropo. Njena deviza je Giobertijev rek: „Il primato è il dogma dell' Italia“. Ne čudimo se, da Italija teži ravno v Srednjo Evropo, kjer se borita germanska moč in slovanska pravica. Italijanski pisatelj Petrucci je pisal že l. 1869: „Med Francozom in Italijanom ni po njuni vesti nikakega soglasja... Bodočnost Italije leži v gospodarski zvezi s Francijo in v politični alijanci s Prusijo.“ Te besede je potrdila poznejša zgodovina. Danes, ko Slovanstvo

Pred madžarskim napadom na Slovaško.

LDU Praga, 16. oktob. „Slovaška politika“ doznava, da so koncentrirali Madžari na slovaški meji oddelke, obstoječe večinoma iz častnikov, da bi povzročili na vzhodni meji Slovaške po-

Ob sklepu državnega posojila.

LDU Beograd, 16. okt. Včeraj je bilo končano podpisovanje 7% drž. investicijskega posojila, vendar bodo točni uspehi podpisa znani šele čez nekaj dni. Po brzojavnih in telefonskih poročilih, ki so došla do včeraj zvečer, sodijo, da je bilo poslednjih 15 dni podpisovanje dosti povoljno. Strokovnjaški krogi cenijo, da je skupna svota podpisanega posojila v Srbiji in Vojvodini dosegla višino 200 milijonov kron brez podpisov bank. V Sremsu se je podpisalo 10 mil.

Cehoslovaki in beneški sporazum.

ADU Praga, 15. oktobra. „Cehoslovenska republika“ piše o beneškem sporazumu, da mu antanta pač ne bo mogla odreči svojega privoljenja, ker je poverila Italiji posredovanje. Tako odklonitev bi bila diplomatski poraz Italije, ki se ob sedanjem položaju ne da misliti. V trianonski mirovni pogodbi sicer ni govora o kakem plebiscitu na Burški, vendar pa meni veleposlaniška konferenca, da se interesirane države lahko sporazumejo glede poprave mej. Sicer pa je vprašanje Burške za entento le podrejenega pomena, ne pa za države male entente, ki imajo posebne interese

Gunaris o grški-turški vojni.

LDU Atene, 16. oktobra. (Radio-Grič.) Na včerajšnji seji narodne skupščine je ministrski predsednik Gunaris podal obširen eksponat o operacijah v Mali Aziji. Početkom svojega govora je opozoril na veliko zmago pri Eski-Sehirju in okupacijo železniške proge, ki varuje enotnost grške fronte. Zatem je obrazložil, pod kakimi pogoji bi za mogel sprejeti sklep za pohod v smeri proti Angori radi popolnega uničenja ali v kolikor mogoče vsaj oslabiljenja ostalih sovražnih armad. Verjetno je, da bi zavzetje Angore pomenjalo konec vojnih operacij. Govornik je naglašal, da bi se s tem izvršil sklep armadnega poveljstva. Boji, ki so se vršili pri Dorili, so imeli za cilj izolacijo Kemalovih sil, tako da je popolnoma

dobne dogodke kakor v Burški, ker pričakujejo, da bi dopustila antanta končno morda vsaj za vzhodno Slovaško posebno glasovanje kakor za ozemlje Sopronja.

Največ sta podpisala vukovarski in mitroviški okraj. Iz ostalih krajev podatki še niso došli.

LDU Beograd, 16. oktobra. Od 1. do 15. okt. tekom mednarodnega podpisovanja 7 odst. državnega investicijskega posojila, se je pri upravi fondov podpisalo 6 milijonov dinarjev. Na ta način je bilo pri upravi fondov, včevši prejšnjo svoto 15 milijonov, podpisanih 21 milijonov dinarjev državnega posojila.

na tem, da se določbe pogodbe izvrše. Pričakovati je, da se bo slišal tudi njen glas. Tudi mala ententa se v interesu miru in reda ne bo upirala taki interpretaciji trianonske pogodbe, da si morajo načela mirovne pogodbe na vsak način ostati, da ne bi beneški sporazum dal povoda za revizijo trianonske mirovne pogodbe. Ako se posreči z beneškim sporazumom pospešiti utrditev miru, bo tudi Cehoslovaška v vrstah onih, ki bodo čestitali velikemu zavezniku ob Jadranu k temu njegovemu uspehu za mir.

nemogoče, da bi vsaj naraslo osredotočnejše istih pred tem mestom. Zatem je ministrski predsednik naglašal splošni pomen grške zmage ter opisal položaj, ki je nastal po 21. boju pri reki Sahariji, ki se je končal z grško zmago. Prodiranje proti Angori, katere zavzetje bi brezdvomno povzročilo velik pritisk, bi imelo samo vajaški značaj, ker bi nadaljevanje prodiranja radi terenskih in transportnih težav ne bilo praktično. Spoznalo se je, da bi bilo boljše praktično izvršiti organizacijo okupiranega ozemlja, kar bi tudi omogočilo zmanjšanje grške posadke v Mali Aziji. Končno je Gunaris omenil v svojem govoru, da je vojna v Mali Aziji samo nadaljevanje svetovne vojne, ker je pogodba, katero so podpisali zavezniki, ostala samo mrtva beseda.

Zmanjšanje števila praznikov.

LDU Beograd, 16. oktobra. V ministru za socialno politiko je izdelan zakonski načrt o zmanjšanju števila praznikov. Ta zakonski predlog bo predložen zakonskemu odseku kot izpreminjevalni predlog v zakon za zaščito delavcev.

Predsednik zagrebske horze v Beogradu.

LDU Zagreb, 16. oktobra. „Novosti“ poročajo iz Beograda, da je namestnik finančnega ministra, dr. Krizman, pozval v Beograd predsednika zagrebske horze, Kresiča, da se z njim posvetuje o važnih stvareh glede tekočega proračuna.

Združitev Zemuna in Beograda.

LDU Beograd, 16. okt. Združitev Zemuna z Beogradom v pogledu javne varnostne službe je definitivno izvršena. Upravnik beograjske občine je bil radi tega v Zemunu ter je uredil odnose med beograjsko in zemunsko policijo. Zemun bo razdeljen na kvarte. Dokler se pa to ne zgodi, bo dosedanjí šef zemunske policije tudi nadalje vodil njeno poslo.

Francoski zrakoplov v Jugoslaviji.

LDU Beograd, 16. oktobra. Tukajšnje francosko poslanstvo je obvestilo naše ministru za zunanje stvari, da bo te dni plul preko ozemlja naše države francoski zrakoplov, ki bo prišel iz okolice Pariza.

Kongres zemljedelncev.

LDU Beograd, 16. oktobra. Savez zemljoradnikov bo imel svoj kongres dne 12. in 13. novembra t. l. v Veliki Klani. Na tem kongresu se bo osnovala enotna zemljoradniška stranka za vso državo ter se bo sklepalo tudi o taktiki stranke.

Železničarska stavka v Ameriki.

ADK Chicago, 16. oktobra. Zveza železniškega osebja in železniških premikačev je bila pozvana, naj stopi v splošno stavko, ki se prične 30. okt. t. l.

Beograjski davki.

V beograjski občini se je placalo v mesecu septembru 3.318.640 dinarjev raznih taks, včevši 1.367.908 dinarjev, plačanih na trošarini in na dokladah.

postaja aktivnejši politični činitelj in ko je Rusija izgubila svoje ravnoesje v Evropi, so te besede zopet aktualne. Med vestno, civilizirano Francijo in brezvestno impulzivno Italijo ne more priti do odkritosrčnega zavezništva. Kako italijanska ulica misli o Franciji, so pokazali zadnji dogodki v Benetkah, da ne omenjamo protifrancoske pisave odličnih glasil italijanskega javnega mnenja. Italijanski individualizem se po nekem nagonu oklepa Germanstva. Tudi takrat, ko se vsled slučajnih interesov bori proti njemu, si ohrani respekt in neko liho udanost. Niso tedaj samo prazna ugibanja, če se trdi, da se Italija oddaljuje veliki antanti ter išče stikov s svojimi včerajšnjimi sovražniki. Stiki, ki jih išče, niso slučajni, temveč zelo pomembni za bodočo orijentacijo evropske politike. Italiji bo vedno ljubši Nemec s svojim prusaškim mentalitetom, kakor pa mehki, slabotni Slovan s svojo sentimentalno, polevropsko, polazijsko dušo. Od londonske pogodbe dalje zasleduje Italija smotren in jasno formuliran načrt: onemogočiti Slovanom njihovo osvobodjenje in politično organizacijo. Slovani naj bodo razdrobljeni v male, slabotne, gospodarsko in politično odvisne narode. Ta načrt se strinja z germansko koncepcijo. Italija ga izvaja z vso doslednostjo in ga je povdarila tudi na beneški konferenci.

Za našo državo je velevažnega pomena vprašanje bodoče konstelacije. Ohdani smo kroginrog z narodi, ki so nam vsled svojih ekspanzivnih stremeljenj sovražni ali pa s takimi, ki jih lahko večji narodi vprežejo za borbo proti nam. Mi moramo imeti močne prijatelje, zanesljive zaveznike. Ali Francija ali Nemčija? Če vstane iz sedanjih razvalin nova Rusija, bo tudi nji stavljen enaka dilema. Ako se sprijaznimo z Nemčijo, se moramo sprijazniti tudi z Italijo. S tem pa postanemo priveseh dveh ekspanzivnih struj in živimo od milosti onih, ki nas hočejo vredi iz lastne hiše, katerim pa smo zaenkrat še potrebni. Kako se bo orijentirala francoska politika? Kakšno bo razmerje med Francijo in Anglijo, Anglijo in Rusijo? O vsem tem ni mogoče reči nič jasnega. Italija na vsa podobna vprašanja odgovarja z bladnim cinizmom. Italijani nimajo razvitega čuta za etiko. Slovani ga imamo. Morda nas baš radi tega čakajo še težke preizkušnje. Če v zgodovini človeštva odločuje smotrenost in pravica, tedaj bomo mi zmagali nad frivolnostjo in zvijačami naših nasprotnikov.

J. G.-k.

Žalostne razmere na naši severni meji.

Kaj znači živeti ob meji, ter biti tam celo posestnik. ve le tisti, ki je to sam na sebi počutil. Le vprašajte obmejnega kmeta kako mu gre in odvrnil vam bo: Ali daleč kje v Jugoslaviji ali v Nemški Avstriji, le na meji ne! In zares! Kaj ti siromaki tipo, se da težko popisati. Ni čudo, da se najde na meji le še malo ljudi, ki so vzhic različnim šikanam, vzhic vsemu trpljenju in poniževanju še vedno ostali zavedni Jugoslaveni, možje, ki še vedno niso zgubili vero v boljšo bodoč-

nost in ki smatrajo sedanje trpljenje le za trdo preskušnjo svojega značaja.

Cela leta od jeseni 1918. naprej, ko so si vsi kolikortoliko opomogli, so bili ti mejaši vezani. Njihov glavni dohodek tvorita les in živina. Zmože se prej kupiti kot proda. Za črn les n. pr. se je še pčalo letošnje spomlad na po 5 po 500 naših kron na štoru. Lepe so bile te cene, toda hasnijo jim niso nič, saj niso smeli ne sem ne tja. Živinska kupčija pa je bila sploh onemogočena. Izdatki veliki! Davke se je tirjalo kar od dveh strani in se jih še tirja. Delavci zahtevajo plačo v naših kronah, ker nemška nič ne velja. Treba je popravljati poslopja, orodja itd. Gorje če je prišla živinska kuga! Kje dobiti mast? Kako dobavljati sladkor, sol, petrolej? Prides od kod? hodeč — si tihotapec, ravno tako, če kar greš. Zraven ljudstvo ni bilo vajeno finančnih paznikov. Kako dolgo je rabilo, predno se je vsaj deloma vzvelo v novi položaj. Se je dosti lakih, ki še danes ne razumejo, da so finančne straže ob mejah potrebne za obstoj države. Vse je bilo več ali manj odvisno od tega, kako so pazniki občevali z ljudstvom. Če so si znali pridobiti ljudstvo zase s prijaznostjo in z lepim ravnanjem, bi bili gotovo več dosegli, kakor pa, ko so postopali z občinstvom surovo in brezobzirno.

A sedaj pride še huje. Komaj se je občinstvo za silo privadilo obstoječim razmeram, pa se prestavi domače paznike in orožnike, kam? Govori se celo, da jih je mnogo odpuščenih. Čez noč pa so nastopili Wranglovi četaši. Kako naj ti občujejo z ljudstvom, ko vendar ne razumejo drug drugega. Glavno pač ni pri obmejni službi vojaški nastop, ampak razumevanje položaja. Naše se verne meje so gotovo krajno pomanjkljive. Kmetje imajo posestva na obeh straneh, pri nekaterih gre meja naravnost skozi poslopje. Drugi imajo spet vse na eni strani, pa morajo občevati po potih, ki vodijo precej časa skozi drugo državo. Tu so resnično trdi predpisi. Za vsako vožnjo je treba popisa vožne živine, vozila in kaj se bo prevajalo. To je sicer pravilno a praktično neizvedljivo. Če se le malo premisli, koliko opravkov ima kmet v jeseni, celo ob trgatvi, kaj se rabi vsaki čas, ni mogoče da bi se delalo po predpisih. Dosedanji pazniki so že poznali vsakega kmeta, njegovo vprežno živino in ljudi, pa so se ravnali po tem. Novi četaši tega ne morejo, ker sploh občinstva ne razumejo in obratno.

Ce pride kmet od svojega vinograda z vozom skozi N. Avstrijo proti domu, ker nima druge poti, se ga izpred doma vleče z ubogo izmučeno živaljo v Maribor. Vse dokazovanje, kje je bil in kam da gre, je zaman. Četaš kmeta ne razume, kmet pa njega ne. Hajdi z mano! Ubogi kmet vozi že dobre tri ure z volovi od vinograda proti domu, mora pa še pred lastnim domom začeti najmanj 7-urno pot v Maribor, ker voli ne morejo več. Tukaj se začnejo dolga zasliševanja! Srečno je prvo prestal, se ga

Slovenski kmetje v Srbiji.

(Konec)

Prihniku so uničili sovražni vse mostove, ne samo železniške, ampak tudi one po cestah in potih, vse do najmanjših, ki so bili komaj 30—40 cm dolgi. Človek bi mislil, da so to storili zato, da bi lažje odnesli pete, toda temu ni tako. Edini njihov namen pri tem je bil — delati škodo, kajti porušili so tudi skoro vsa železniška in druga javna poslopja. Sedaj se vandalska razdejavanja popravljajo, toda preteklo bo še mnogo časa, predno bo zopet vse tako kakor je bilo poprej.

Srbski kmet se zaveda, da je on rešil svojo domovino iz tuje oblasti, zaveda se, da je iz njegove sredine izšla vsa srbska inteligenca in zato se tudi intenzivno peča s politikom. Pri nas je mnogo ljudi politično-strankarsko neopredeljenih, tako, da še ob volitvah ne vedo kateri stranki bi pravzaprav oddali svoje glasove. Srbski kmet ima svoje trdno usmerjeno politično-strankarsko prepričanje; on pripada eni ali drugi stranki in s to gre vedno in tudi pri volitvah. Zanima se za razviti političnega življenja in čita liste, oseba, kadar se vrši zasedanje narodne skupščine, da ve, kaj se, stori v Beogradu za domovino. To je na-

tira k drugemu — k glavni carini — na krivičen odsek. Tu se ne mudi, dela je mnogo — razumljivo, saj ni en sam, torej le po vrsti. Kaj je gospodi mar, ima ta ali onikmet ailmučena in sestradena žival kaj brane s seboj ali ne. Naj čaka en dan, ali dalje — pač dokler bo rešen. Vsako posredovanje od drugih je zairan. Vse gre po gotovem šimelnu. Končno se izkaže, da je kmet nedolžen. Kdo mu sedaj povrne stroške, škodo pri živini in blagu; kdo mu povrne čas, ki je tako dragocen za kmeta v jeseni? Kdo mu da zadodčenje za njegove muke, duševne in telesne, ki jih je prestal?

Tako gre enemu, slično drugemu. Četaši ravnajo z občinstvom, kot s svojimi sužnji. Gospoda, ki ste zato odgovorni, ali hočete res imeti počasi vse obmejno prebivalstvo v Mariboru, pred krivičnim odsekom: da postopa, čaka, strada izmučeno in utrujeno z živino vred, popolnoma apatično proti vsemu — ne tujci, ampak lastni naši državljani, ki so bili dali z veseljem svoj glas za drago jim Jugoslavijo. Kje je pravica; upajmo, da še ni pokopana. Pustite nam naše slovenske paznike, četaše pa porabite drugje!

Vas pa, gospodje narodni poslanci, prosimo in rotno, napravite vendar enkrat tem žalostnim razmeram konec!

Protestni shod ob obletnici koroškega plebiscita.

V nedeljo dopoldan ob pol 11. uri se je vršil na Glavnem trgu protestni shod ob obletnici krivičnega koroškega plebiscita. Shoda se je udeležilo nad 3000 ljudi. Zborovalce je pozdravil g. prof. Ribarič, za njim pa je nastopil predsednik „Gospodstvskega zvon“ g. dr. Oblak iz Ljubljane. V svojem govoru je povdaril, da pač žalujemo za izgubljenim Korotanom, a slavimo obenem tudi zmago. Ravno ob plebiscitu se je pokazalo, da še žive na Koroškem Slovenci, da so se vzbudili in dvignili glave. Takrat so po sto in stoletnem zatiranju pokazali koroški Slovenci vsemu svetu, da slovenski življ v Korotanu še ni izumrl, da še živi in da vstaja. Od takrat se ustanovljajo po vsem slovenskem Korotanu slovenska društva, predstava za predstavo se vrši in vzbuja k novemu življenju.

Za njim je govoril g. Ribnikar, ki je opisal, kako se godi koroškim Slovincem pod tujim jarmom, kako jih Nemci zatirajo in mučijo ter pozival navzoče, naj vsakdo po svojih močeh podpira Jugoslovensko Matico in Gospodstvskega Zvon, da na ta način vsaj nekoliko pomagamo zaslužnjem bratom onstran Pece.

Na to je nastopil burno pozdravljen g. dr. Medved. Marsikomu so ob njegovem govoru stopile solze v oči. Spominjal je nazaj na l. 1914., ko se je proslula Avstrija s podvojeno silo trudila, da zatre vse Slovence in Slovence. Na isti način pa hoče sedaj, ko so

litična zrelost, kakršne pri nas — žalibog — ni.

Na vsem našem potovanju po Srbiji smo doživeli vse polno veličastnih momentov. Pri Smederevem smo si ogledali nekdanje posestvo Obrenovičev, ki je sedaj last odvetnika dr. Orešiča. Od enega drevesa do drugega je viselo tam na motvozu obešeno grozdje, vzorci vseh vrst, ki se goje na tem posestvu. Izmed naših štajerskih vrst sem našel zlahkno in laško graševino. Sedeli smo pod kostanji — pred nami veličastna Donava, onostoraj pa nepregledna banatska polja. Globoko, nižje se vidi hribovje — tam leži Temešvar. Moral bi biti naš, je rekel gospodar, toda pustili smo ga Romunom, misleč, da bomo zato lažje dobili Reko — sedaj pa nimamo ne Temešvara in ne Reke.

V nekdanjem konaku (dvorcu) kneza Mihaela v Arandjelovcu se nahajajo v vestibulu razne alegorije v reliefu. Zanimala me je posebno „Historija“ personifikacija s peresom v roki, ki piše letnice svetovne vojne 1914—1919; zadnjo številko ravno dokončuje. Da, pisala je „Historija“ res od leta 1914 neprestano, pisala s krvavim peresom, katerega je pomakala tudi v našo kri, a naravnost v srčno kri — našega bratskega srbskega naroda. Končala je l. 1919 svetovno

korvški Slovenci ob plebiscitu pokazali, da še živijo, da vstajajo, uničiti njena naslednica tudi njih. Zločini in grozodejstva, ki se vrše dan za dnem nad koroškimi Slovenci, vpijejo k nebu po maščevanju. Toda ideja pravice je še vedno zmagala. Tisoč let zaslužnjem Srbom je končno zasijalo solnce svobode, stara Avstrija je razpadla, in mnogim narodom se je vrnila težko pričakovana prostost. Tudi mi, Jugoslovani, smo se otresli tujega jarma, a krivični plebiscit nam je odtrgal najboljši, najtrdnjši del — koroške Slovence. Tam v Korotanu je bilo nekaj ognjišče Slovencev, od tam so prihajali naši najslavnejši možje, kakor Slomšek, Janežič in mnogo drugih, tam se nahaja najsvetejši del naše zgodovine. — Gospodstvske polje. Toda kakor je Poincaré rekel v St. Germainu po sklepu miru o Nemčiji, tako lahko tudi mi zakličemo ob obletnici koroškega plebiscita: „Krivično si nastal, in sramotno boš končal.“ Vedno je v zgodovini zmagala ideja pravice, tako bo tudi za koroške Slovence napočil dan, ko bo sramotno razpadel tuj jarem ter se bodo tudi oni vrnili v naročje majke Jugoslavije. Potrebno pa je, da mi za ta sprejem našo hišo, našo Jugoslavijo primerno pripravimo. Kako? Mir, ljubezen in edinstvo morajo zavladati v naši hiši, v naši Jugoslaviji, potem bo pot korotanskim Slovincem pripravljena, potem bodo še bolj hrepneli po svoji domovini. Od nas pričakujejo pomoči in pomagati jim moramo in hočemo. Zatorej združimo se pod okriljem Jugosl. Matice in Gospodstvskega zvon, da skupno olajšamo njihovo trpljenje in jim pripravimo pot do majke Jugoslavije.

Kot zadnja je nastopila gđc. Ježovnikova, ki je pozivala žensstvo, naj se združi in tudi ono pomaga rešiti zaslužnjene brate; kajti, kakoršna je mati, tak je narod! S podpiranjem koroških dijakov bomo podkrepili koroške Slovence in jim pomagali do zmage in ujedinjenja s svobodno domovino. Po govorih je zapelo pevsko društvo „Drava“ še par krašnih pesmi, nakar se je ta veličastno uspeši shod zaključil.

Tužnemu Korotanu naj bo ta novi dokaz naše zvestobe v tolažbo in vzpodbudo! Vztrajate bratje kljub trpljenju in bedi, saj bo prišel, saj mora priti dan, ko bo napočila zlata svoboda tudi vam, ko boste tudi vi svobodni bratje med svobodnimi brati naše skupne domovine Jugoslavije! Za to se hočemo boriti, za to hočemo delati...

Notranja in zunanja politika.

* Skadar izgubljen. Po poročilih iz Pariza je konferenca veleposlanikov priznala Skadar Albaniji, kljub temu, da sta Anglija in Francija za svojčas bili za to, da se Skadar pripozna Jugoslaviji. Ministrski predsednik Briand je obljubil, da se bo on, kot stari prijatelj našega

vojno v naš prilog — naj suče svoje pero tudi v bodoče tako uspešno v blagor in procvit naše velike in lepe očetnjave.

H hotcu hočem omeniti še nekaj značilnih besed iz nešteti pozdravnih govorov tekom našega potovanja. Neizbrisno mi ostanejo v spominu najprej besede našega velikega sivolasega državnika Pašiča, ki je rekel: „Srečen sem, da se je izvršilo, moj veliki sen se je uresničil.“ V poznejšem govoru pa je naglašal, da sedaj, ko smo se ujedinili in osvobodili, ne smemo zastati v našem delu, ampak moramo delati neumorno dalje za povzdigo in procvit naše skupne domovine. Smederevski župan je rekel: „Dokler ni odrešen ves naš narod, mora poljedelec vzgajati svoje sinove za rad in rat (delo in boj). Okrajni šolski nadzornik v Požarevcu pa je rekel: „Krištof Kolumb je odkril Ameriko; ako pa Amerike ne bi bilo, bi, da se nagradi njegov trud, um in skrb, morala vstati iz voda vesoljnega morja. Da se nagradi hrepenenje, trpljenje in muke jugoslovenskih plemen, nastati bi morala naša kraljevina iz krvi Jadranskega morja.“ Ob veličastnem slavlju na grobu junaka Stajeliča in njegovih soborilcev na Cagru je rekel katoški srbski duhovnik iz Dalmacije, da mora imeti svečenik poleg

naroda, zavzel za to, da se albanske meje revidirajo v našo korist. Obenem pa je poslala naša vlada pariški vladi verbalno noto, da Jugoslavija nikakor ne more dopustiti, da bi se albansko vprašanje reševalo brez nje.

* Nove priprave Arnavtov. Skopja se poroča, da se Arnavti utrjujejo na Malem in Velikem Kalčevniku, kjer tudi postavljajo artilerijo, katero so jim pripeljali Italijani v Drač. Na fronti med Mohuro in Plesom je položaj neizpremenjen in ne poskušajo Arnavti nobenih novih napadov.

Zanimivosti.

Dan po dvajsetletni noči. — Najstarejši ženin. — Narobe svet. — Vsak dan je praznik.

Neki Alojz Lamon iz Toleda v Ameriki je pred dvajsetimi leti vsled neke nesreče popolnoma oslepel. Pred par tedni ga je neki ameriški zdravnik operiral in povrnil se mu je zopet vid. Ozdravljen Lamon je bil nad izpremembo, ki se je med tem časom izvršila v svetu, zelo presenečen. Vse mu je bilo novo: avtomobili, aeroplani, kino in drugo. Rekel je, da imalo celo gledališke igralke na sebi manj obleke kakor pred 20 leti. V ostalem pa se izredno veseli, da zopet vidi.

Najstarejši ženin na svetu živi na Francoskem ter se zove Zaro Constantinople. Star je 146 let ter se ga smatra za najstarejšega človeka na svetu. Pred kratkim pa se je ta „Meluzalem“ sedanjega veka poročil s 25-letnim turškim dekletom. Zaro, znan pod imenom „kralj življenja“, je bil zaposlen 90 let kot ulični porter. To službo je zapustil, ko je bil star 110 let. Leto dni pozneje pa je zopet prevzel službo porterja v neki municijski tovarni, ter jo še danes opravlja. V 146 letu pa se mu je zopet zahotelo ljubezni, da si je pokopal že štir zene.

Tudi v najmodernejšem delu sveta v Ameriki je včasih narobe svet. Pri nas mora navadno mož vzdrževati ženo, če se ločita, v Ameriki pa so ta zakon postavili na glavo. Ko se je Frank Jones ločil od svoje hude žene, je zahteval, da mu mora ona plačevati sto dolarjev razporočne odškodnine. Jones je prišel s svojo ženo v Marshalltoyn iz Milwaukee. Ona je bila pred poroko miss Nanne Vincent iz Evanstona dokaj bogatih staršev. Dokler sta bila oba revna, ni bilo v njenem zakonu nobenega prepisa. Odkar pa je žena podedovala 150.000 dolarjev, se je vse izpremenilo. Solzniki oči je izpovedal na sodišču, da je moral vsako jutro vstati, skuhati zajutrk, pomesti, pospraviti postelje itd. Če se je upiral, je dobra ženica vzela v roke bič in ga natepla, da je bil ves pisan. To je trajalo eno celo leto, to je izza časa, ko je podedovala omejeno fatalno vsoto. Ubogi Jones, če bi še dalje živel

Boga v srcu in na jeziku tudi narod. Kdor ne dela za narod — je izdajalec Boga. Mi ne rabimo ne Rima, ne Carigrada; v naši državi nam ni treba ultramontancev.

V Nišu je bila ob našem posetu zvečer, ko nas je pozdravil neki pukovnik v imenu komandanta moravske divizije, velika manifestacija za našo vojsko. Iz vseh govorov tega večera pa je zvenelo eno — da si Srbi ne žele nikake hegemonije nad ostalimi plemeni, temveč si žele le bratstva, ljubezni in edinstva. Državni poslanec Dušan Nikolić v Cupriji je rekel:

„Ako bi imeli na nebu več solnc, bi vsi zgoreli, ako bi imeli več vlad, eno v Beogradu, drugo v Zagrebu, tretjo v Ljubljani, bi to ne bilo ujedinjenje, ampak razjedinjenje. A naglašalo se je tudi, da naše ujedinjenje še ni popolno in da moramo za to držati trdno v roki orožje, ker to je danes še prva stvar. Oborožiti pa moramo tudi naša srca in naše duše. Končno pa se smemo tudi pridružiti zadnjim besedam poslanca, da bi bilo treba izgnati vse one, ki govorijo in pišejo proti Srbom in proti ujedinjenju.“

F. Kurbus.

s svojo ženo, bi bil moral nazadnje tudi še roditi in dojit otroke.

Vsak dan je praznik! Nedeljo slave kristijani, podeljek Grki, torek Perzijci, sredo Asirci, četrtek Egipčani, petek Turki, sobota pa zidje. Internacionala hoče tedaj v resnici raj na zemlji. . .

Dnevna kronika.

Obsojeno klerikalno denuncijanstvo. V Zrkoveh pri Mariboru sta v sporu učitelj Makso Zemljčič, naš pristav in bivši klerikalni gerent Alojzij Rebernik. Rebernik je skušal na vse mogoče načine škodovati svojemu nasprotniku. Posluševal se je vseh klerikalnih trikov ter ga nazadnje denunciral in ovadil policijskemu komisariatu v Mariboru, da je velik političen hujšak ni komunist ter da ima skrito celo zalogo orožja. Policijski komisariat je odredil pri Zemljčiču hišno preiskavo, ki pa je seveda izpadla negativno. V petek pa se je klerikalni denuncijant moral zagovarjati pred kazenskim senatom radi te ovadbe ni še radi žaljenja naprednega župana g. Sela. Senat pod predsedstvom dvornega svetnika Pona je smatral obe obtožbi za dokazani ter je Rebernika obsodil na 600 kron globe in dva dni zapora. Rebernik je obsodbo brez ugovora sprejel. S tem je zopet dokazano, da so klerikalci stari, zakrknjeni denuncijanti, katerim ni nobeno sredstvo prepodlo, če le morejo škoditi onemu, ki ne trobi v njihov rog.

Nesoglasje pri razmejitvi nad Dravogradom. Predsednik naše razmejitvene komisije, general Plivelč je došel v Beograd ter poročal vladi o nesoglasju med našo in avstrijsko razmejitveno komisijo, ki je nastalo pri razmejitvi v okolici Dravograda.

Blagoslovljenje mejnika. Ob priliki poseta italijanskega kralja in kraljice, se je v njih prisotnosti vršilo in brenerskem prelazu svečano odkritje in blagoslovljenje mramornatega mejnika na avstrijsko-italijanski meji.

Slovenske časopise za mleko. "Koroški Slovenec" poroča: Neki gospod na pošti v Velikovecu je nekemu slovenskemu kmetu iz okolice ponudil, da mu da slovenskih časopisov, če mu ta preskrbi mleka. Res, zakaj so na Koroškem dobri slovenski časopisi.

Beda v Rusiji. Stevilo stradalotih otrok v guberniji Samara je doseglo 1.600.000. Od teh se nahaja 90 odstotkov na deželi, 60.000 je v zavodih, 100.000 pa je vlada izselila v rodovitnejše pokrajine. Čez 1 milijon otrok pa še čaka na pomoč.

Grozna eksplozija. Na utrdbi Rudoni v okolici Bukarešte se je dogodila grozna eksplozija. V zrak je zletelo 150 vagonov municije. Ubilih je 10 oseb, mnogoštevilne pa so ranjene.

Čemu so agrarni odbori in uradi?

Ideja agrarne reforme je bila od velike večine prebivalstva z navdušenjem sprejeta. Revni sloji so si pač veliko obetali od razkosa in veleposestev, ker so mislili, da bodo tem potom najhitreje prišli do tako zaželjenega, če tudi majhnega posestva. — Ko so se lanskega leta volili krajevni agrarni odbori, je veselje teh slojev skoraj priklopelo do vrhunca, ker so bili mnenja, da se bodo sedaj že vendar enkrat njihove želje realizirale. A prišlo je razočarenje in mnogi odbori niso prav razumeli misel agrarne reforme. Pa še večje razočarenje je doletelo one sloje prebivalstva, ki so navezani na dobavo drv iz veleposestniških gozdov. Te gozde je prevzela država v svojo oskrbo ter jih izročila posebnim gozdarskim nadzornikom, ozir. oskrbnikom, kateri v mnogih slučajih niso imeli pojma o racionalnem gozdarstvu; pa tudi okrožni agrarni uradi so dobili zelo važno besedo o oddaji lesa in drv iz takih gozdov. In koliko pisarenja so poslednji povzročili kraj, agrarnim in občinskim odborom — posebno radi dobave drv! Mislili so, da o drvih še ni duha na sluha. Zakaj? Zato ker okrajni agrarni uradi nimajo kredita za uradnika, ki bi se ga poselalo na Vurberg in kateri bi naj na

lica mesta konstatiral množino drv! Ubogi delavci, ki so bili poklicani radi drv v Vurberg, pa so dobili namesto drv — figo. Kdo pa jim bo povrnil dnino, ki so jo ta dan zgubili?

A ko je okrožni agrarni urad v Mariboru položil orožje, katero je tako ostro vihtel napram graščinski upravi, je zadeva v dobavi drv dospela na mrtvo točko, ker se sedaj brani tudi tarazdeliti drva na interese, ker jih ima — premalo. Po zimi je gozdno oskrbnništvo v vrberško, oziroma ptujsko, pustilo po svojih delavcih izdelovati drva. Prišel pa je ferman od agrarnega urada, da graščina nima več pravice niti enega drevesa brez posebnega dovoljenja posekati, in delo je bilo ustavljeno. Tako smo sedaj še brez drv, kurimo lahko z upanjem, da jih bomo dobili po novem letu, ali pa si nabiramo sedaj solčnih žarkov v vreče, saj je dovolj toplote. Morda ti se dalo izhajati s papirjem, ki se ga je v tej zadevi že uporabilo? — Prebivalstvo je razburjeno, kolne agrarno reformo in urade ter s strahom pričakuje hude zime, kakor nam jo vremenski proroki napovedujejo. Kaj bo pa s šolami? Se naj radi pomanjkanja drv zaključijo? In to v času, ko kmetstvo prebivalstvo najraje pošilja svoje otroke v šolo, ko nimajo doma dela! Kdo je vsega tega kriv? Odgovor leži na dlani. Do letošnjega leta so se drva vedno lahko dobila pri vrberški graščini, akoravno je ravnatelj g. Gumpert rad ljudem nagajal, a dal jim jih je vendar. —m—

Mariborske vesti.

Maribor, 16. oktobra.

Himen. Poročila sta se včeraj ob pol 18. uri v frančiškanski cerkvi v Mariboru g. Franci Soklič, uradnik Južne železnice ter gđica. Milenka Zechner, tudi uradnica Južne železnice. Bodita srečna!

Našim čitateljem in naročnikom. V zadnjem času je odšlo iz Mariborske tiskarne, ki tiska naš list, več nemških stavcev na podlagi opcije v N. Avstriji, katerih vsled pomanjkanja slovenskih stavcev ni bilo mogoče takoj nadomestiti. Med drugimi so odšli tudi strojni stavci, za katere slovenskega nadomestila sploh ni mogoče dobiti, ampak je treba komaj izvežbati za ta posel ročne stavce. Poleg tega pa se vrše v tiskarni tudi popravila rotacijskega stroja, ki trajajo najmanj mesec dni. To je vzrok, da se tiskanje našega lista zadnje čase zakasni do 18. ure in še čez. Krive so temu torej tehnične zapreke in je potem naravno, da uredništva in uprave ne zadene nobena krivda, če list pravočasno ne izhaja. Če pa izide "Marburger Zeitung", ki se tudi tiska v Mariborski tiskarni, včasih poprej nego "Tabor", niso temu krivi nikaki politični vzroki, kakor se je že očitalo, ampak edino to, da nemških stavcev ne primanjkuje, kakor je tudi v drugih obratih nemških strokovnih delavcev dovolj, slovenskih pa ni in jih dogledno dobo še ne bo, ker se naši ljudje za strokovno izobrazbo premalo zanimajo ter tišče svoje otroke raje v gimnazije in realke nego v strokovne šole, misleč, da je gospod samo oni, ki dovrši gimnazijo ali realko, čeprav potem ne ve, kaj bi počel in mora delati za par sto kron mesečno, mesto da bi kot strokovno izvežban lahko zaslužil tisočake. Poskrbeli pa smo, da se v najkrajšem času odstranijo tudi te ovire, preskrbljeni so tudi že novi stavci in tako upamo, da bomo čez nekaj dni že lahko izdajali naš list dnevno ob 16., najkasneje pa ob 17. uri. Radi tega prosimo naše čitatelje in naročnike potrpljenja in naklonenosti tudi še v teh par težkih dneh, dokler se položaj ne izpremeni, kar se bo, kakor za rečeno, že tekom dni.

Tatvina. Na Jugoslovanskem trgu št. 3 stanujočemu Mihaelu Grobinu je med prevozom s kolodvora na Jugoslovanski trg izginila z voza vreča s 4 rezili za slamoreznico, vrednimi 600 kron.

Napad. V noči dne 11. t. m. krog 24. ure se je vračal v Novi vasi stanujoči Jakob Ploj proti domu. V Popovičevi ulici pri vojaški realki so mu prišli nasproti štirje neznanci. Eden izmed njih je stopil proti Ploju ter mu zagrozil: Jaz grem v nemško Avstrijo, a prej

moram še enega ubiti! Sunil ga je parkrat močno v prsa, drugi pa so začeli pobirati kamenje. Ploj pa je zbežal ter prijavil zadevo policiji.

in Kavarna »Jadrana«. Dnevni koncert prvovrstnega salonskega orkestra.

Moč vina se letos vedno bolj občuti. Ljudje srkajo božjo kapljico in marsikomu zleze pod kapo. Tudi mizar Južne železnice Simon Žizek ga je v nedeljo malo prveč naenkrat. Na potu domov se je precej dvomljivo zibal in na Meljski cesti je prišel s plotom pri vojašnici v konflikt. Raztrgal si je sukno. To ga je pa tako razljutilo, da je moral seveda svojo jezo spustiti na Srbe, češ, da jih mora vse pobiti. Da pa se njegova jezica malo ohladi, se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Rop. Mesarski pomočnik Franc Strasser, uslužben pri mesarju Vlahoviču na Aleksandrovi cesti, se je v nedeljo zvečer krog 21. ure vračal po Meljski cesti proti domu. Ker je bil "vročah", se mu je med potjo pridružil neznan človek, ter mu "pomagal" domov. Cisto prijateljsko sta se razgovarjala in šalila. Ko pa sta prišla do Aleksandrove ceste, mu je neznanec nenadoma potegnil iz žepa usnjato listino ter zbežal po Mlinski ulici, koder je v temi izginil. V listnici se je nahajal 100-dinarski bankovec, nekaj drobiža in vojaške listine.

Razpis javne dražbe. Finančna uprava proda v soboto dne 22. t. m. ob 11. uri predpoldne v Mariboru, Frančiškanska ul. 11 okoli 50.000 kg. karbida potom javne dražbe. Karbid se bo oddajal v partijah ali pa najvišjim ponudnikom počez. Kupnino je treba plačati takoj pri prevzetju blaga. Interesentje se vabijo, da si ogledajo karbid dne 21. t. m. od 10.—12. ure. Natančnejša določila daje finančno okrajno ravnateljstvo (soba št. 34), pri katerem so na vpogled tudi dražbeni pogoji.

Na naslov Južne železnice. Kdor si ogleda ob sobotah na Glavnem kolodvoru mešani vlak št. 801, se mora nehoti spomniti na 1. 1918 ob polomu Avstrije. Vlak ima v celem 4 male osebne vagonne in v te 4 vagonne mora 400 do 500 ljudi. Nikako čudo torej, da se ljudje obešajo tudi po stopnicah, hodnikih in celo zavorah drugih — tovornih voz. Prepričani smo, da ni tega vlaka videl še nobeden izmed treh kontrolnih organov na Glavnem kolodvoru, ker bi sicer obratno ravnateljstvo že davno poskrbelo za pomnožitev osebnih vozov tega vlaka, ali bi se mu pa vsaj priklopil salonski voz, ki se prepeljuje tolikokrat prazen med Dunajem in Ljubljano. S tem vlakom se vozi največ šolske dece, ki je že itak dovolj razposajena in ne bo torej nobeno čudo, če bomo danes ali jutri slišali, da se je zgodila nesreča. Poskrbite vsaj za varnost, če že za udobnost nočete, ker žrtev je bilo že dovolj.

Naša se je sesalka za kolo; dobi se pri policiji.

Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1253

Skrb za našo valuto. Kakor smo izvedeli, je neka tukajšnja banka, ki bi pač imela največji interes podpirati našo industrijo in skrbeti za to, da se čimmanj uvaža in da se tako ne izpodbiva še bolj tla naši valuti, naročila te dni veliko množino poslovnih pisemskih omotov pri neki graški tiskarni, dočim imamo pri nas v Mariboru tri tiskarne, ki bi izvršile naročilo lahko istotako dobro in tudi ne dražje. Poleg tega pa je bilo naročanje tiskovin v inozemstvu svojčas prepovedano in je prepoved še vedno v veljavi. Banka pa, ki živi od nas, se za to prepoved očitno ne zmeni ter bo tiskovine že znala lihotapskim potom spraviti čez mejo in tako oškodovati naša domača podjetja, našo valuto in carino obenem. Mislimo, da bi bilo dobro, če bi se merodajni krogi pobrigali za to bančno lumparijo ter jo še pravočasno preprečili. Ime banke je na razpolago.

Sport.

Atletiksportklub, Celje : Slov. S. K. Celje 1:1 (1:0). Prvenstvena tekma med obema rivaloma ni odločila prvenstvo Celja. Rezultat pomeni za Slov. S. K. Celje zelo lep uspeh, na

katerega se lahko ponosni, posebno če se vpoštevata zadnja kritična stanja Celja

: Rapid : Korotan 6:1 (5:1) Rapid je premagal z lahkoto svojega nasprotnika Sodnik g. Nemec.

: Maribor : Svoboda 5:0 (2:0) Maribor zmaga v lepem stilu. Sodnik g. Nemec.

: Maribor rez. : Svoboda (Celje) 4:1 (1:0) Mariborova rezerva je gostovala v Celju pri tamkajšnji Svobodi ter zmagala z 4:1. Rezerva ni bila kompletna ter ni pokazala posebno disciplinirano skupino, kol bi se pričakovalo. Sodil je g. Planko.

: Sparta (Praga) : Gaiata (Carigrad) 12:0 Češka Sparta je porazila turskega prvaka, ki je na turneji skozi Evropo in ki je dosegel še precej dobre rezultate v Nemčiji, Franciji in Svcici, z pomembnim rezultatom 12:0

: Bilbao : Nogometna tekma Belgija : Spanija je končala z neodločenim rezultatom 1:1

: Svetovni rekord na 20 km je postavil Sved Mattson na metingu v Göltebergu z 1:05:20

Sokolstvo.

Zletna pisarna. Od 1. novembra bode nameščena zletna pisarna za I. jugoslov. vsesokolski zlet v mali dvorani Narodnega doma v Ljubljani.

Zletni Vestnik. Da bo vsak član sok. društva točno informiran o vseh pripravah za prvi jugoslovanski vsesokolski zlet, je sklenil zletni odbor izdajati "Zletski Vestnik", ki bo izhajal po potrebi v več tisoč izvodih. Cena posamezne številke 30 para. Bratska društva pozivljamo, da javijo takoj svojim župam število naročnikov. List se bode pošiljal direktno posameznim društvom. Radi točne informacije o zletnih pripravah in radi navodil za zlet je nujno potrebno, da se naroči na Vestnik vsak brat in sestra.

Prvi darovi za zletni fond I. jugoslov. sok. zleta. Za zletni fond Jugoslov. Sok. Saveza je darovali: neimenovani 520 K in br. Matija Dolničar, restavrater na južnem kolodvoru 400 K. Skupaj 920 K. Pozivljamo brate in sestre, da ob vsaki priliki zbirajo za zletni fond Jug. Sok. Saveza. Stroški za zlet bodo ogromni, dolžnost vsega Sokolstva je, da sodeluje po svojih močeh pri tem velikem delu. Darovalcem bratska hvala.

Kino.

Mestni kino. "Davitelj sveta," detektivska pustolovščina v 5. činih se predvaja v podeljek, torek, sredo in četrtek.

I. mariborski bioskop. Danes v podeljek v torek in v sredo se predvaja tretja epoha nenadkriljive drame "Gospodarica sveta" pod naslovom "Modri rabi iz Kuan-fu." Kdor je videl prva dva dela, ta si bo ogledal gotovo tudi tretjega, ki prva dva po zanimivosti gotovo še prekaša. Pa tudi kdor prvih dveh ni videl, bo ta del lahko razumel, ker je tako urejen, da je drama zase, docela zaokrožena.

Gospodarstvo.

Prodaja limenih kutija (plehnatih skateli). od konzerva i dropeka. U intendantskom slagalištu u Ljubljani nalaze se oko 10.000 kg a u intendantskom slagalištu u Mariboru oko 15.000 kg praznih limenih kutija od konzerva i dropeka, koje se javno prodavaju a interesenti mogu jih pogledati. 18. oktobra tek. god. prepodne primaju se pismene i ustmene ponude u intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani a 21. oktobra t. g. prepodne u kancelariji vojnog okruga u Mariboru (Dravska kasarna soba 14) od svih interesenata, koji žele kupiti ovaj (materijal) artikl. Ponuda se primaju samo na celo količino u svakom garnizonu. Sa najpovoljnijim ponudjačem zaključuje se pismena pogodba. Kaucija 5 odst. u gotovom novcu ili državnom zajmu. Pismene ponude kolekovati sa 2 dinara. Uslovi se mogu videti kod divizijske intendanture u Ljubljani ili kod komanda vojnog okruga u Mariboru.

g Kupovina slame. 19. oktobra t. l. 10 časova prepodne zaključuje se u intendanturi Komanda Dravske divizijske oblasti u Ljubljani u Komandi vojnog okruga u Celju i Mariboru i u Komandi mesta u Sl. Bistrici pismene neposredne pogodbe za nabavu suhe zdrave pšenične, ječmene, ražene in ovsene presovane slame. Prima se i nepresovane slame stavljenja u slagalište. Predaja po odobrenju prema pogodbi u intendantska slagališta polovito u novembru, a polovito u decembru t. g. ovako: Intendantsko slagalište slamo kg. Ljubljana 140.000 Maribor 117.000, Celje 39.000, Kom. mesta Sl. Bistrica 12.000 kg. Primedba: Prima se i nepresovana slama od onih ponudjača, koji ju dovezu vozom ili stave franko intendantsko slagalište. Producenti nabavljajući i poduzetnici pozivaju se, da stave pismene ili ustmene ponudbe. Ponudbe se primaju i na manje količine. Ponudbe taksirani za 2 dinara. Kauzija 5 odst. u gotovom novcu, garantnom pismu državnog zajmu ili davanje slame u naturi. Uslovi mogu se videti kod označenih vojnih ureda. Komanda Dravske divizijske oblasti broj 16.106.

Ernest Eckstein;

40

Afrodita.

Roman. Prevod: Rusan.

(Dalje.)

Mnogi so smatrali izgon Akontija za rešitev in ti so trdili, da so Akontijevi prijatelji podvzeli vse, da ga oslobodijo in rešijo. Akontijeva ženitev z lepo Kipido je bila le krinka, v resnici pa, da je hotel izdati mesto razbojnikom.

Konon se je trudil, da te vesti čim bolj podpre in razširi. Ker pa je bil Akontij že odstranjen, je zvalil vso jezo na Afroditinega svečenika, katerega je smatral za pravega krivca. Nek cerkovnik je prisluskoval Melanipovemu razgovoru z Akontijem ter je sedaj vse izdal. Povedal je, da si je Melanip izmislil zvijačo, s katero je Akontij izsilil od Kipide prisego. To je tembolj po-

večalo Kononov strah. Vedel je, da Melanip svojega varovanca ne bo zapustil; prej bo prešel k Olorjevi stranki, ki je smatrala Akontija vedno nedolžnega.

Napad razbojnikov na poslanstvo je bila najlepša prilika, da svojo nakano — uničenje Melanipa izvrši in se tako reši drugega najnevarnejšega nasprotnika. Če je boginja užaljena, kakor se je sodilo po letanju golobov, potem je temu kriv samo svečenik in njegovo postopanje. Nikdar se ni bilo slišati, da bi bil v take zahrbtnje prevare zapleten duhovnik; tako je podpihoval Konon sovraštvo zoper svečenika. Razen tega pa je cerkovnik, ki je izdal Melanipa, svojo pripovedko še na vse moguče načine zaval, da bi bila krivda svečenika tem večja.

Pred svečeniškim domom se je zbrala velika množica ter demonstrirala proti njemu. Potem je odšel sprevid pred gerusijo, kjer so demonstranti zahtevali, da se slučaj preišče. Melanip nikakor ne more ostati na svojem mestu, temveč se mora kaznovati. Ko je Melanip to zvedel, ni čakal, da ga pokličejo, temveč je šel sam na gerusijo ter prosil, da ga zaslišijo.

„Spoštovana gospoda!“ je začel. „Znano mi je, da se hočete še danes radi mene posvetovati, da hočete sami ali ne, toda volja naroda se mora upoštevati. Miletu treba zadoščenja, a ne toliko za to, česar se dolži mene, temveč za to, ker so njegovi podaniki kukavice in plašljivci. Jaz sam se vam ponudim, da me žrtvujete. Preponosen sem, da bi me s silo ali z vašo obsodbo k temu prisilili. Presviti geronti! Jaz odlagam s tem svoje dostojanstvo kot Afroditin svečenik in grem prostovoljno na eno leto v izgnanstvo na otok Ikarijo. Po preteku tega časa bom čakal na vaš poziv, da se zopet vrnem. Če pa me ne pozovete nazaj, me Milet ne bo nikdar več videl.“

Geruzija je to njegovo ponudbo z veseljem sprejela, ker jih je s tem rešil težke naloge.

Po dveh dneh se je Melanip ukrcal z enim svojih sužnjev. Klitfont z dvema

drugoma je ostal v Miletu, da čuva njegov dom, ki je bil njegova zasebna last.

Na Ikariji je vladal takrat tiran Filostrat, moder in bistroumen vladar, po materi rojak mladega Oloru. Miletu ni bil baš posebno naklonjen, ker mu je ta delal težkočo v trgovini in obrti, posebno paše na latanskem zalivu, kjer je zahteval, da naj plačuje Ikarija visoko carino. Melanip je imel v Drakanu na Ikariji starega znanca in prijatelja. Radi tega se je tudi odločil, da je šel na Ikarijo v izgnanstvo. Olor mu je pred odhodom še izročil pisma za Filostrata.

Ko se je Melanip v Drakanu ukrcal, je hotel najprej obiskati svojega prijatelja, a na žalost je zvedel, da je ta pred par tedni umrl. Tem uljudnejše pa ga je sprejel tiran Filostrat.

„Veseli me,“ ga je nagovoril vladar, „da sem vendar enkrat sprejel iz Mileta nekaj dobrega. Dosedaj so mi pošiljali samo zlo. Tako mi vsi bogovi! Če bi ne vedel, da je mir, četudi z žrtvami odkupljen, blagor za narod, že davno bi pokazal Milečanom, da ikarske ladje niso orehove lupine. Pa vedno še upam, da bo nekoč zasedel miletski prestol vladar, ki bo uvidel, da so moje zahteve upravičene in koristne, ne samo Ikariji, temveč tudi Miletu.“

Potem ga je še vprašal za Olorjem, ki je še eden izmed pametnejših v Miletu.

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim

Mala oznanila.

Prodaja se fino plavčasto namizno orodje za 12 oseb. Redka prilika. Vpraša se Vici, Glavni trg. 16163-2

Prodaja se bela dekliška obleka, dekliški paleto, fini zimski klobuk, dekliški klobuki. Vpraša se pri dr. M. Razlagova ulica 23/1, od 2.-3. ure. 1614 3-2

Vačilo množino zabojev ima za oddati trdka F. & A. Uher, Maribor, Slovenska ul. 8. 1632

Dijakinje od 14-16 let se sprejme v popolno oskrbo. Ponudbe pod št. 1633 na upravo lista. 1633

Glasovir, kratek (Stutafügel) se išče na posodo proti mesečni odškodnini. Naslov pove upravnistvo. 1635

Priložnostni nakup. Stroj za lesno volno, motor za zaganje drva in velik ročni mlin se prodajo. Pojasnila daje upravnistvo. 1636

V najem se išče v Mariboru ali okolici ca. 200 m² zemljišča za postavitve zgradbe za kurjo rejo. Ponudbe na upravo Tabora pod št. 1634. 1634

Otvoritev delavnice.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem danes 15. oktobra otvoril 1620 3-3

čevljarsko delavnico v Slovenski ul. 10

ter bodem sprejemal in po najboljšem okusu izdeloval po meri in naročilu vse vrste čevljev in popravila. Imel bom vedno v zalogi izgotovljenih čevljev. Cene zmerne! Točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

Rudolf Monjac.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzema

vse vrste straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni. Pril. staniška ulica 2.

VOZNI RED

Južna železnica v kraljevini Srbiji, Hrvatstvu in Sloveniji.

Veljaven od 1. junija 1921.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Trst.

Os. 43/43	Os. 85/45	Meš. 801	Brzvl. 8	Brzvl. 7/507	47	Os. 31/49	Os. 42	Meš. 802	Brzvl. 508/8	Brzvl. 4	Os. 44/32	Os. 56/43	Os. 60/38
5:20	10:15	12:49	13:58	14:14	16:50	22:10	9:59	14:05	14:27	14:45	16:56	22:17	4:44
6:02	10:47	13:43	17:22	22:42	17:22	22:42	9:25	13:02	13:02	13:27	16:22	21:43	4:08
7:30	12:12	16:17	15:12	16:28	18:51	0:10	7:58	10:45	18:09	18:27	14:55	20:17	2:43
8:13	12:55	17:16	19:34	0:53	19:34	0:53	7:09	9:40	11:35	12:06	14:08	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	17:01	21:40	3:08	12:23	5:18	6:40	11:35	12:06	17:35	23:55	
11:48	23:40	21:33	18:01	18:01	12:23				10:30		5:00	15:20	

Maribor gl. kol.—Graz—Wien.

Os. 70a	Os. 72	Brz. 4	Os. 44/32	Os. 74	Os. 50/36	Os. 71	Os. 35/45	Brz. 3	Os. 75	Os. 81/49	Os. 77
6:30	12:41	15:16	19:00	19:15	8:00	7:35	8:40	13:55	14:06	19:32	20:52
6:58	13:04	15:43	19:31	19:38	8:31	7:13	8:08	13:11	13:48	19:00	20:29
		16:40	22:19	11:17	11:17		5:57	12:21		16:32	
		21:45	6:45	19:40	19:40		21:45	7:25		8:05	

Maribor gl. kol.—Prevalje—Celovec.

Os. 417/25	Os. 418/28	Os. 415	Os. 412	Os. 420/44	Os. 424/43
5:00	16:00	19:48	7:37	12:25	20:45
5:10	15:08	19:56	7:29	12:17	20:37
6:59	16:44	21:38	6:01	10:50	19:10
7:56	17:23	22:16	5:51	10:04	18:05
11:07	20:59			6:28	14:15

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

Os. 221	Os. 228	Os. 225	Os. 222	Os. 224	Os. 226
9:00	16:00	20:50	7:19	11:06	17:39
9:36	16:36	21:26	6:40	10:27	17:09
10:17	17:15	22:19	5:26	9:44	16:14
11:40	18:32	23:27	4:00	8:18	14:47
12:58	19:55			7:00	13:20

Zidanimost—Zagreb.

Os. 418	Brzvl. 747	Os. 829	Os. 1420	Os. 1725	Os. 1950	Os. 832	Brzvl. 957	Os. 1301	Os. 1852	Os. 2251	Os. 030
6:16	10:40	16:18	22:02	22:02	22:02	6:21	9:57	13:01	16:46	22:26	
6:46	9:24	11:18	16:45	18:01	18:12	5:50	8:06	9:55	10:30	16:18	21:55

Singer
Singer
Singer
Singer

Šivni stroji

Šivnice

nadomestni deli

strojne olje

Velika pošiljatev iz Amerike dospela. Dobi se samo naša podružnica

Singer šiv. stroji Bourne & Co. New York

podružnica Maribor, začasno Dravska ulica 10.

Ugodni plačilni pogoji na obroke.

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Proizvodi: gumbi iz roževine in umetnega roga (znamka „Galalith“), ustniki za smotke, svaščice, pipe in čibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za perilo. Držaji za palice in dežnike iz naravnega roga. Telefon šte. 5. Bančni konto: Obrtna banka, Ljubljana. Poštni ček, račun šte. 7125. 692